GOVERNANCE
SURINAME
Instituut voor Goed Bestuur

GOVERNANCE LUNCH 2

Toezicht in het midden

De raad van commissarissen van een staatsbedrijf tussen aandeelhouder, directie en samenleving

Donderdag 20 november 2026
Hotel Radisson • Paramaribo

DE TWEEDE GOVERNANCE LUNCH

Toezicht in het midden

Tussen de aandeelhouder en dedirectie van een staatsbedrijf staat de raad van commissarissen. Op papier is zijn rol helder. In de praktijk bevindt de raad zich midden in een krachtenveld van publieke belangen, politieke verwachtingen, ondernemingsdoelstellingen en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Wie bepaalt de koers? Waar eindigt de verantwoordelijkheid van de aandeelhouder en begint die van de raad van commissarissen? Hoe onafhankelijk kan een commissaris functioneren wanneer benoeming en ontslag bij dezelfde aandeelhouder liggen?

Tijdens de tweede Governance Lunch brengen we de verschillende rollen aan één besloten tafel samen. Niet om personen of actuele situaties te beoordelen, maar om te bespreken welke afspraken nodig zijn om het toezicht op staatsbedrijven professioneel, onafhankelijk en effectief te laten functioneren.

DE CENTRALE VRAAG

Als u morgen commissaris wordt bij een staatsbedrijf, wat heeft u van de aandeelhouder nodig om uw werk goed te kunnen doen en wat belooft u daarvoor terug?

Deelnemers beantwoorden deze vraag vanuit hun eigen positie. Vertegenwoordigers van de aandeelhouder benaderen haar vanuit het omgekeerde perspectief. Directieleden geven aan wat zij van zowel de aandeelhouder als de raad van commissarissen nodig hebben.

EEN BESLOTEN TAFELGESPREK

Over de Governance Lunch

Geen congres. Geen lezing. Geen openbaar debat.

De Governance Lunch is een besloten tafelgesprek voor mensen die vanuit verschillende verantwoordelijkheden betrokken zijn bij het besturen van en toezicht houden op organisaties met een publiek belang.

De gesprekken vinden plaats onder de Chatham House-regel. De verkregen informatie en inzichten mogen worden gebruikt, maar uitspraken worden niet aan individuele deelnemers toegeschreven.

Voor wie

De tweede Governance Lunch is bedoeld voor:

- commissarissen en toezichthouders;
- directieleden van staatsbedrijven en andere organisaties met een publiek belang; vertegenwoordigers van de aandeelhouder;
- bestuurders en beleidsverantwoordelijken;
- ondernemers en vertegenwoordigers van de private sector;
- governance-, juridische en financiële professionals.

De tafel wordt evenwichtig samengesteld, zodat de perspectieven van aandeelhouder, raad van commissarissen, directie, private sector en samenleving voldoende zijn vertegenwoordigd.

AANDEELHOUDER TOEZICHT DIRECTIE

Waarom dit gesprek nu nodig is

Suriname kent ongeveer honderdzestig bedrijven en instellingen waarinde staat aandeelhouder is. Zij leveren essentiële diensten, beheren publieke voorzieningen en vervullen een belangrijke economische en maatschappelijke functie.

De praktijk van de afgelopen periode laat zien hoe kwetsbaar het toezicht op staatsbedrijven kan zijn. Raden van commissarissen worden benoemd, vervangen of teruggeroepen, terwijl niet altijd zichtbaar is op basis van welke uitgangspunten dit gebeurt. Directies opereren soms tussen uiteenlopende verwachtingen van politiek, aandeelhouder, toezichthouders en samenleving. Tegelijkertijd wordt in De Nationale Assemblée en daarbuiten steeds nadrukkelijker gesproken over de prestaties, financiering en toekomst van staatsbedrijven.

Deze situaties verschillen van elkaar, maar brengen dezelfde fundamentele vragen naar voren:

- Wie vervult namens de staat de aandeelhoudersrol?
- Welke ruimte heeft de raad van commissarissen om onafhankelijk toezicht te houden?
- Waarover legt de directie verantwoording af en aan wie?
- Hoe worden benoeming, beoordeling en ontslag zorgvuldig geregeld?
- Hoe worden publieke en maatschappelijke belangen meegewogen?
- Wanneer moet de aandeelhouder ingrijpen en wanneer juist afstand bewaren?

Wie deze rollen professioneel wil vervullen, heeft behoefte aan heldere uitgangspunten, onderlinge afspraken en een gedeeld beeld van goed toezicht.

AANSPRAKELIJKHEID EN PROFESSIONEEL HANDELEN

Persoonlijke verantwoordelijkheid van commissarissen

Onder het nieuweBurgerlijkWetboek kunnen niet alleen bestuurders, maar ook commissarissen persoonlijk aansprakelijk worden gehouden voor onbehoorlijke taakvervulling.

Daarmee is duidelijkheid over rollen, informatievoorziening, besluitvorming en verslaglegging niet alleen een bestuurlijk vraagstuk. Het raakt ook rechtstreeks de persoonlijke verantwoordelijkheid en het risico van iedere commissaris.

Goed toezicht vraagt daarom om meer dan betrokkenheid en ervaring. Commissarissen moeten weten welke informatie zij mogen verlangen, welke vragen zij moeten stellen, wanneer zij moeten ingrijpen en hoe zij hun afwegingen aantoonbaar vastleggen.

Wat bespreken we

Aan de hand van een fictieve, maar herkenbare casus onderzoeken de deelnemers gezamenlijk hoe de verschillende rollen zich tot elkaar verhouden.

Het gesprek gaat nadrukkelijk over rollen en verantwoordelijkheden, niet over personen of afzonderlijke actuele dossiers.

VAN DILEMMA NAAR WERKBARE AFSPRAAK

Onderwerpen aan tafel

- Wat heeft een raad van commissarissen van de aandeelhouder nodig?
- Wat mag de aandeelhouder van commissarissen verwachten?
- Welke positie neemt de directie in tussen aandeelhouder en toezicht?
- Hoe kunnen politieke invloed en legitieme publieke belangen van elkaar worden onderscheiden
- Hoe kunnen benoeming, beoordeling en ontslag zorgvuldig worden ingericht?
- Welke informatie heeft een raad van commissarissen nodig om effectief toezicht te houden?
- Hoe kunnen onafhankelijkheid en aanspreekbaarheid met elkaar worden verbonden?
- Hoe gaan commissarissen om met persoonlijke aansprakelijkheid?
- Hoe worden afspraken over rolverdeling in de praktijk geborgd?

De deelnemers spreken vanuit hun eigen rol en ervaring. Zo ontstaat niet één theoretisch antwoord, maar een set afspraken die vanuit verschillende verantwoordelijkheden uitvoerbaar is.

DE EERSTE BOUWSTEEN

Van gesprek naar Governance Agenda

Het doel van de lunch is niet om een rapport te schrijven of actuele dossiers te beoordelen.

De deelnemers werken toe naar een korte set praktische afspraken over de verhouding tussen aandeelhouder, raad van commissarissen en directie. Deze afspraken vormen de eerste bouwsteen voor de Governance Agenda.

De Governance Agenda wordt tijdens de Governance Summit op 10 februari 2027 aan Suriname gepresenteerd. Daarmee krijgt het besloten gesprek van 20 november een zichtbaar en toekomstgericht vervolg.

Gespreksleiding

Viren Ajodhia en Victorine Moti

De tweede Governance Lunch staat onder leiding van Viren Ajodhia en Victorine Moti. Beiden beschikken over ruime ervaring op het gebied van bestuur, toezicht, governance, risicobeheersing en organisatieontwikkeling.

Zij begeleiden het gesprek vanuit de verschillende posities aan tafel en bewaken dat niet personen of actuele conflicten, maar rollen, verantwoordelijkheden en werkbare oplossingen centraal blijven staan.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Governance Lunch 2

Toezicht in het midden

Datum	Donderdag 20 november 2026
Locatie	Hotel Radisson, Paramaribo
Gespreksleiding	Viren Ajodhia en Victorine Moti
Deelname	USD 200 per persoon, inclusief lunch
Aantal plaatsen	Beperkt
Aanmelden	Via het aanmeldformulier op governancesuriname.com/lunch

Deelname vindt plaats op uitnodiging en na bevestiging. Dit helpt om de tafel evenwichtig samen te stellen en het besloten karakter van het gesprek te bewaken.

Goed toezicht begint bij duidelijkheid over ieders rol

De raad van commissarissen staat in het midden, maar mag niet klem komen te zitten.

Heldere rollen beschermen de onderneming, de aandeelhouder, de directie, de commissaris én de samenleving.

Aanmelden via governancesuriname.com/lunch